

Министарство просвете и Министарство омладине пропуштају прилику да стипендирају већи број студената из буџета Републике Србије јер постојећи начин доделе и праћења стипендија није довољно ефикасан

Успешни и талентовани студенти представљају потенцијал за развој земље и друштва, стога је важно пружити им подршку током студија, а један од видова те подршке јесу стипендије из буџета Републике Србије. Министарство просвете и Министарство омладине за школску 2018/19, 2019/20. и 2020/21. годину у просеку су издвајали око две милијарде динара и стипендирали преко 11 хиљада студената годишње.

Износ средстава и број додељених стипендија студентима растао је из године у годину, али се о ефектима недовољно извештавало. Постоји ризик од тога да се значајан део стипендија студентима усмерава у области где је присутан вишак кадрова на тржишту рада. Велики број давалаца и корисника стипендија, као и различите врсте и износи стипендија, указују на потребу успостављања системског и координисаног приступа приликом њихове доделе. Поред тога, постоји потреба за унапређењем критеријума за доделу стипендија студентима из осетљивих друштвених група.

Постојећи начин стипендирања није довољно ефикасан у спречавању појаве да студенти примају више од једне стипендије из републичког буџета за исту школску годину. Након студентске стипендије, око 1.000 студената годишње примало је и стипендију за младе таленте у земљи иако није дозвољено примати више стипендија из буџета Републике Србије за исту школску годину. Око 9% корисника стипендије за изузетно надарене студенте примало је и стипендију за младе таленте у земљи иако није дозвољено истовремено примати више стипендија из републичког буџета.

Осетљиве друштвене групе и приоритетне области за друштво нису у довољној мери препознате при додели појединих врста стипендија студентима. Блажи услови и критеријуми за доделу студентских стипендија студентима из осетљивих друштвених група нису јасно дефинисани, притом положај студената из материјално угрожених породица није ни узет у обзир. Није успостављено радно тело за утврђивање приоритетних области за друштво, иако је рок био до 2020. године, услед чега је изостала основа за усмеравање стипендија ка студентима који се образују у тим областима.

Нису у потпуности успостављени одговарајући механизми за праћење ефеката стипендирања изузетно надарених студената и младих талената. Министарство просвете није предвидело механизам задржавања и праћења останка у земљи након завршених студија за кориснике стипендија за изузетно надарене студенте. Министарство омладине успоставило је механизам задржавања у земљи по завршетку студија за кориснике стипендија за младе таленте, али остатак стипендиста у земљи не прати у довољној мери.

У посматраном периоду, укупно 3.371 студент добио је стипендије оба министарства за исту школску годину

Кључне препоруке

Министарству надлежном за просвету да:

- ↓ предузима неопходне мере када студент за исту школску годину прима другу стипендију из буџета Републике Србије;
- ↓ покрене иницијативу за успостављање јединственог регистра стипендија, као и радног тела за утврђивање приоритетних области друштва;
- ↓ прилагоди услове конкурса и унапреди критеријуме за доделу студентских стипендија студентима из осетљивих друштвених група.

Министарству надлежном за подршку младим талентима да:

- ↓ конкурсе за доделу стипендија младим талентима у земљи спроводи раније;
- ↓ потпуније и ажурније прати испуњење обавеза стипендираних младих талената.